

Sipin

Sanomat

nro

1/2016

Kivennavan Kirjavaisten sukulehti

SIPIN SANOMAT 2016

HALLITUKSEN PUHEENJOHTAJAN PALSTA

Kirjavaisten sukuseura jatkaa toimintaansa entiseen tapaan. Vuosittainen sukutapaaminen on tänä vuonna syyskuun alussa Hauhon Lautsiassa. Paikassa, jossa sukutapaamiset on useimmiten järjestetty. Sukuseuran hallitus on pohtinut ja ideoinut muutakin toimintaa, mutta vuosittaiset loppukesän tapaamiset tulevat varmasti olemaan aina tärkeimmät. Tapaamiset ovat tärkeitä sukuyhteyksien ylläpidossa ja Kivennavan Kirjavaisten sukuseura on suhteellisen läheisten sukulaisten yhdistys.

Sukukirjaa selailemalla ehkä tulee mieleen, että sukuseuran jäsenpohja voisi olla laajempikin. Kuitenkaan sukukirjan julkaisemisen jälkeen ei ole ollut merkkejä jäsenpohjan laajenemisesta. Kivennavan Kirjavaisten sukuseura koostuu yhä perustajajäsenten perhekunnista. Laajenemiselle ei ilmeisesti ole edes tarvetta, vaan tälle seuralle tämä muoto on hyvä. Aika sen näyttää.

Sukukirjamme olemassaoloa voi silti hyödyntää laajemmin. Kirjavaisia on nyt 1207. Siis henkilöitä, joiden nykyisenä nimenä on Kirjavainen. Lähes kaikki asuvat Suomessa. Valtaosa Kirjavaisista asuu Uudellamaalla, syntymäpaikoikoina Kivennapa, Muolaa ja Juuka ovat yleisimmät.

Emme vielä tiedä mitä kautta eri puolilla Suomea asuneet Kirjavaiset ovat sukua keskenään, koska yhteydet ovat kaukaisempia kuin kirjallisten sukututkimuslähteiden antama tieto. On paljon kysymyksiä vailla vastauksia. Ovatko Pyörittäjän Kirjavaiset sukua luterilaisille Kirjavaisille? Jos ovat, niin mitä kautta? Onko yhteinen lenkki Juuassa? Ovatko Pohjanmaan Kirjavaiset sukua Kivennavan Kirjavaisille?

Näitä kysymyksiä voisi tarkastella geenitutkimuksen avulla, mutta ensin pitää saada Kirjavaiset asian äärelle. Kun sukunimeltään Kirjavaisia on toista tuhatta, jotain yhteistoimintaa on mahdollista viritellä. Kirjavaisilla voisi olla jopa yhteinen sukuseura, kattoseura, johon Kivennavan Kirjavaisetkin voisivat liittyä. Kiinnostuksen olemassaoloa pitää vain kysyä.

Pidetään me kuitenkin Kivennavan Kirjaiset sellaisena kuin se on, jonne toki muutkin sukujuuriltaan Kivennavalta olevat Kirjaiset ja Kirjavaisten sukulaiset ovat aina tervetulleita.

Sukukirjaa on edelleen saatavilla. Jatko-osasta on ollut puhetta, mutta asia on edelleen materiaalinkeruuvaiheessa. Vaan eipä ensimmäisessä osassakaan kiirettä pidetty.

Jos jonkinlainen Kirjavaisten yhteiskokoontuminen saadaan aikaiseksi, niin loput sukukirjat voivat mennä kaupaksi nopeastikin. Joten jos tiedät jonkun sukulaisen kirjahyllyn, josta Kivennavan Kirjavaisten sukukirja vielä puuttuu, niin korjaa tilanne.

Lautsiassa nähdään.

Pekka Kirjavainen

sukuseuran hallituksen puheenjohtaja

Sukutapaaminen ja sukokokous Hauholla Lautsian lomakeskuksessa lauantaina 3.9.2016

Lautsian osoite on Lautsiankuja 20, 14700 Hauho.

Ilmoittautuminen **17.8.2016** mennessä:

Leila Kirjavainen, puh. 040 568 2777, sähköposti: lkirjavainen@luukku.com

Tapani Kirjavainen, puh. 044 222 0241, sähköposti: tapani.kirjavainen@pp.inet.fi

Osallistumismaksut (sis. aamukahvi + suolainen, lounas, kahvi+makea ja kokous)

aikuiset: 20 €

lapset: 0 € (alle 12-v)

jäsenmaksu: 10 € (jotka eivät ole pankin tai muuta kautta maksaneet)

Pankaa sana kiertämään, tämä lehti ja kutsu on lähetetty vain osoiterekisterissämme oleville. Kaikki Sipi Kirjavaisen jälkeläiset perheineen ovat itseoikeutettuja osallistumaan sukokokoukseen.

Ohjelma lauantai 3.9.2016

9.00	Ilmoittautuminen ja aamukahvi Vapaata keskustelua
10.00	Sukuseuran ohjelmaa
12.00	Lounas
13.00	Sukuseuran ohjelmaa
14.00	Kahvi Vapaata yhdessäoloa
16.00	Päätössanat

Kellonajat ovat ohjeellisia.

Sukukirja on myynnissä päivän aikana. Hinta 30 €/kpl

TERVETULOA

Vuoden 2016 jäsenmaksun suoritus

Edellinen vuosikokous päätti jäsenmaksun suuruudeksi 10€/vuosi aikuisjäseneltä ja alle 18 vuotiaan jäsenyys onkin ilmainen. Jäsenmaksu maksetaan Kivennavan Kirjavaisten Sukuseuran tilille, jonka tilinumero on Osuuspankissa FI 62 5041 0420 0256 29 (504104-225629) ja maksun eräpäivä on 15.8.2016, johon mennessä maksu tulisi tilille suorittaa.

Ilmoita maksun viestiosuudessa, keitä jäseniä maksu koskee ja heidän tarkka osoitteensa, tällöin voimme päivittää jäsenrekisterimme tiedot ajan tasalle.

Jos vuoden 2015 jäsenmaksu unohtui maksaa, voit hoitaa senkin (10€) samalla pankkiasioinnilla.

Toki voit maksaa jäsenmaksun myös paikan päällä sukutapaamisen yhteydessä.

Jos et ole vielä sukuseuramme jäsen, liittyä voit helposti suorittamalla em. jäsenmaksun ja antamalla tiedot itsestäsi viestiosuudessa tai ilmoittautumisesi yhteydessä tai sitten jollekin hallituksen jäsenelle.

Jäsenmaksun suorituksen helpottamiseksi, lehden välissä on pankkisiirtolomake.

Annikki Jortikka (o.s. Kirjavainen) 90 vuotta 26.5.2016.

**Sukuseura onnittelee lämpimästi
Annikkia merkkipäivän johdosta!**

Kuvassa vas. Kyllikki Tanila Antrean
kansallispuvussa, Olavi Kirjavainen ja
Annikki Jortikka Kirvun
kansallispuvussa.

Kuva: Heikki Kirjavainen

Liikunta auttaa jaksamaan

28.3 suuntasimme taas kerran matkamme aikuis-urheilun arvokisoihin.

Tällä kertaa suuntana oli Italian Angona ja EM-hallikisat. Nyt kisapaikka oli tuttu, koska vuonna 2009 olimme samassa hallissa jo kilpailemassa.

Kaikkiaan osallistujia kisoihin oli tällä kertaa n. 4000 urheilijaa ympäri Eurooppaa. Suomalaisia urheilijoita oli n. 100 eri lajeissa ja ikäryhmissä.

Sarjoja näissä aikuisurheilukisoissa on aina 5 vuoden välein 35-100v.

Minun ja puolisoni lajit olivat juoksumatkoilla 800m ja 5km maasto, minulla lisäksi 1500m. Valmistautuminen kisoihin meni tällä kertaa meillä molemmilla ilman ongelmia. Ja siksi nautinkin joka kisasta täysin rinnoin ja niitä oli minulla 6 päivän aikana 5 kilpailua, joista 3 loppukilpailua.

Puolisoni juoksi ainoastaan 800m, koska flunssa iski kesken kisaviikon ja maastoihin lähdin viimeisenä kisapäivänä yksin, hänen jäädessä hotelliin sairastamaan. Joten hänelle jäi ainoaksi suoritukseksi 800m 7. sija.

Omat sijoitukseni olivat 800m 7., 1500m 8. ja maastoissa 10. Erityisen tyytyväinen olin loppukilpailuaikoihini, jollaisiin en parina viime vuonna ole päässyt ja kun ikää tulee lisää, yleensä vain ajat huononevat. Kaiken kaikkiaan matka oli erittäin onnistunut, jos flunssaa ei oteta lukuun.

Menimme ja tulimme Roomaan ja sieltä junalla 5 tuntia Italian poikki Angonaan, jolloin näimme myös Italiaa muutenkin. Itseni yllätti keski-italian vuoristoisuus. Juna tuntui olevan vähän väliä tunnelissa ja pisin tunneli n. 10 km. Aikaisemmin olen ollut lähinnä rannikolla.

Kisoissa ja Roomassa näkyi nykyinen maailmantilanne. Turvamiehiä oli kisoissa ja ainakin yhden laukun poistamisen urheiluhallin katsomosta turvamiesten toimesta näimme omin silmin. Siinä kyllä alkaa laittamaan asioita tärkeysjärjestykseen. Mutta kuitenkin me, jotka urheilevat ovat kaikki kuin suurta perhettä. Meille urheiluharrastus on antanut paljon kokemuksia mitä ei muuten olisi saanut. Ja muutenkin liikunta on auttanut, kun on ollut vaikeita hetkiä elämässä. Kun on vaikeaa ja lähtee metsäpoluille ja teille juoksemaan, kyllä siinä huolet ainakin helpottavat, jos ei nyt kaikki ihan unohdu. Mielestäni liikunta olisikin paljon parempi moneen asiaan, kuin kaikenlaiset masennuslääkkeet. Eihän kaikkien tarvitse silti kilpailla, vaan voihan sitä liikkua muutenkin. Meillä vaan kilpailu on verissä ja myös yksi sosiaalisen kanssakäymisen muoto, jota ainakin itse tulen jatkamaan.

Viljo Kirjavainen

XI EUROPEAN MASTER ATHLETICS CHAMPIONSHIP - ANCONA - 29/03 - 04/04 - 2016

1500 metrin loppukilpailijat EM Italia. Viljo seisomassa keskimmäisenä.

Matkaterveiset Karjalasta

Pihlaisten kyläseuran järjestämä perinteinen Karjalan matka toteutettiin tänä vuonna 11.-14.6.2016, nelipäiväisenä, jolloin ohjelmaan mahtui paljon muutakin kuin vain Kivennavalla ja Pihlaisissa käynnit. Matkanjohtajana toimi kyläseuran puheenjohtaja Jorma Kirjavainen Janakkalasta ja kuljettajana Matti Mikkola Ypäjältä. Matkaan mukaan lähti 44 Karjalan ystävää.

Matkalle lähdettiin lauantaina jo auringon nousun aikaan. Matkareittimme kulki Suomen puolella Hämeenlinnan, Parolan, Hyömäen, Hauhon kirkonkylän, Tuuloksen ja Lahden kautta Vaalimaalle. Varhaisen lähdön tavoitteena oli päästä tulleihin ennen jonoja, ja siinä onnistuimmekin. Olimmehan Venäjän puolella jo yhdeksältä aamulla.

Ensimmäinen pysähdys oli perinteisesti Viipurin Veikoissa, jossa ostosten ohessa sai alakerran rahanvaihtopisteessä vaihdettua euroja rupliksi. Kasakkakivi-pysähdyksen ja Viipurissa tehdyn kiertoajelun jälkeen pidimme tauot Portinhoikan ja Ihantalan muistomerkeillä. Matka jatkui kohti Antreaa, jossa näimme mm. vanhan Kuukaupin suomalaisen sillan.

Matkan aikana tulisimme näkemään kolme Josef Stenbäckin suunnittelemaa kirkkoa, joista ensimmäisenä Räisälän kirkon. Sen pihapiirissä nautimme kenttakahvit voileipiä kera. Matkanjohtajamme kertoi Räisälän pojasta, Juho Juhonpoika Lallukasta, miehestä, joka paimenpojasta kohosi maankuuluksi suomenkieliseksi tukkukauppiaksi ja sai kauppaneuvoksen arvon.

Räisälästä matkamme jatkui Käkisalmeen, omenankukkien kaupunkiin. Vuohensalon suunnalla menimme upealle Laatokan hiekkarannalle, jossa rohkeimmat meistä halusivatkin kokea Laatokan matalassa rantavedessä kävelyn ja aalloissa pulahtamisen. Laatokassa vesi lämpiää vasta elokuussa, joten uintikokemus oli myös varsin virkistävä. Paikka on vaikuttavan kaunis pitkin hiekkarantoinen.

Teimme Käkisalmen kaupunkikierroksen suomalaisajalta säilyneitä kohteita kurkkaillen ja päätteeksi pysähdyimme Käkisalmen linnan puistoon, jonka matkamuistomyymälästä monen tuliaisostos oli aitoa Karjalan käen kukuntaa kukkuva kukkopilli. Majapaikkamme Käkisalmissa oli kotoinen mökkikylä.

Maittavan päivällisen jälkeen meillä oli saunomismahdollisuus. Moni kävikin nauttimassa käkisalmelaisen puukiukaan makoisat lölyt. Vielä illan päätteeksi tanssihaluisille oli järjestetty mökkikylän ravintolaan kunnon humppatanssit. Ryhmässämme oli paljon tanssin ystäviä ja viimeiseen valssiin asti tanssilattia oli täynnä iloista tanssin ja laulun tunnelmaa.

Aamiaisen jälkeen sunnuntaina 12.6 oli vuorossa matkamme pääkohde Pihlainen teemalla ”Pihlaisten poluilla ja muistoissa”. Kivennavalle matkasimme Raudun Mäkrän kylän kautta. Olihan ryhmässämme Purasen sukua, jonka juuret ovat juuri Mäkrässä. Ennen Pihlaista teimme pienet pysähdykset myös Siiranmäellä ja Riihisyrjässä.

Pihalaisiin saapuminen on aina jännittävä hetki. Onko mikään muuttunut vai ei? Kaikki oli ennallaan. ”Pihlaisten puomia” vartioidaan edelleen. Portti avattiin meille ystävällisesti hymyillen ja saimme bussimme tutulle paikalle.

Kyläkierros oli alkamassa. Sadevarusteita tarvittiin, sillä Pihlaisissa tihutti hiljalleen vettä. Myös aluskasvillisuus oli varsin pitkää ja märkää. Kävimme ensin katsomassa venäläisten alueelle rakentamia ohjussiiloja. Sitten Uimilan väki jäi etsimään omia kivijalkojaan ja Nokkosen suvun jälkeläiset suuntasivat Nokkosenmäelle.

Vanhaa kylän raittia pitkin kulkiessamme saimme kuulla Aura Kukkosen ja Aune Kurvisen muistelemana tarinaa talojen sijainneista ja niiden asukkaista. Kansakoulun kohdalla pysähdyimme ottamaan kuvan Aurasta ja Aunesta, jotka hymyssä suin muistelivat jatkosodan aikaisia koulumatkojaan Pihlaisissa.

Eila ja Teho Kirjavaisen tytär Ritva näki taas sukunsa talonpaikan ja William Kirjavaisen Toivo-pojan poika Heikki sai matkalla tietoa suvun talon sijainnista Hennunmäellä. Pekkolanmäellä ohitimme Holttisen paikat. Siellä olikin jo Holttisen sukua paikalla. Pekkolanmäki on pusikoitunut entisestään ja vilaustakaan Vuotjärvestä ei ole enää nähtävissä.

Alamäellä Jaarilan risteys on edelleen selvästi näkyvissä. Kirkkokivi on hyvä maamerkki, sillä Alamattilan mailla pusikoituminen on entisestään lisääntynyt. Ojalan talon kivijalka löytyi ja huomasimme, että vanhassa omenapuussa oli paljon raakileita. Ojalan kivijalalle kokoontui taas useita suvun jälkeläisiä. Olihan paikalla olijoiden joukossa myös kaksi tällä paikalla syntynyttä, Erkki ja Saima Kirjavaisen tytär Aune ja Arvi ja Mirjam Kirjavaisen tytär Ritva. Sätiojan mustia kiviä lähti taas muistoksi tästä vanhasta ja niin rakkaasta kotipaikasta.

Osa ryhmästä lähti vielä kohti Murtosenmäkeä tavoitteena löytää Hioppilan saunan ja talon paikat, mutta kaatuneet puut, voimakas pusikoituminen ja horsmikko estivät paikan löytymisen tällä kertaa.

Nelisen tuntia kestäneen kyläkierroksen jälkeen joimme kuljettajamme keittämät maistuvat pullakahvit. Oli aikaa jättää Pihlainen taas vuodeksi ja jatkaa matkaa kohti Kivennavan kirkonkylää. Matkalla kuuntelimme bussin kasettisoittimen välityksellä radiosta vuonna 1994 nauhoitettua ”Muistoja ja musiikkia” - ohjelmaa, jossa Pihlaisissa syntynyt opettaja Hilkka Vainio (o.s. Pyykkö) muisteli entistä kotikyläänsä ja sotien ajan tapahtumia suruineen ja iloineenkin.

Tunnelma bussissa oli kunnioittavan harras. Olimmehan juuri poistuneet siitä kylästä, jonka tapahtumista Hilkka Vainio kertoi. Rauhalliseen kotikylään oli tullut sotilaita lokakuun puolivälissä 1939. Raittiusseurantalolla toimi sotilaskoti ja sotilaat järjestivät siellä iltamia. 24.11.1939 rykmentti siirrettiin yllättäen taaksepäin. Marraskuun viimeisenä päivänä 1939 aamusta alkaen saattoi katsella rajaseudun talojen palon loimua pimeällä taivaalla ja pian Pihlaisten kylän raitti täyttyi rajaseudun pakenevista asukkaista.

Hilkka Vainiollekin alkoi surullinen evakkomatka, joka johti Hauholle. Mieleen olivat jääneet siellä heti joulun jälkeen alkaneet sankarihautajaiset, joita pidettiin aina toukokuulle asti lähes joka sunnuntai. Siunauksen jälkeen kirkkokuoro lauloi aina virrestä 623 neljännen säkeistön ”Siel kaunis kannel soi”. Hilkka Vainion muistot johdattivat meitä 1942 takaisin Pihlaisiin ja taas evakkomatkalle, tällä kertaa Savoan, ja sen jälkeisiin tapahtumiin.

Kivennavan kirkonkylä on nykyisin vilkas taajama, jossa on paljon uudisrakentamista. Kulttuuritalossa oli meneillään jokin tapahtuma ja kylän raitilla oli paljon ihmisiä ja markkinameininkiä. Polviselällä Kukkosen suvun asuinpaikoilla pysähtyessämme puskamarket-autokin tuli paikalle ja palvelu pelasi.

Seuraava majapaikkamme ja illallisruokailu olivat Suomenlahden rannalla sijaitsevassa Repinossa, hotelli Repinskajassa, jossa hotellin hengetär, suomeakin puhuva Valentina, otti meidät ystävällisesti vastaan. Buffet-illallisen jälkeen Nokkosen suvun laulumiehet pitivät vielä pöytäkonserttia ruokasalissa.

Maanantaina 13.6 meillä oli vuorossa Pietari-päivä. Saimme oppaaksemme suomea puhuvan Natalian, jonka olimme tavanneet jo Käkisalmissa. Matkasimme ensin Kronstadtin, jossa tutustuimme Pietarin puistoon ja mahtavaan Kronstadtin merikirkkoon. Kirkko on ulkoa ja sisältä erittäin kaunis ja menossa olleen palveluksen kirkkolaulu soi kauniisti suuressa penkittömässä kirkossa ja loi harrasta tunnelmaa. Jotkut meistä sytyttivät kynttilän Pyhän Nikolauksen ikonille, ”matkailijoiden ja merenkulkijoiden suojelijalle”.

Vuorossa oli Pietarhovi, jonka loisteliaassa puistossa ihailimme mahtavia palatseja, kullan kimallusta, hienoja patsaita ja lukuisia kauniita suihkulähteitä. Oli hieno kokemus nähdä paikan päällä tämä kuuluisa tsaarien palatsialue. Kaiken loistokkuuden voi kokea vain puistossa kävelemällä ja ihailemalla. Saimme kyllä huomata myös sen, kuinka suosittu matkakohde Pietarhovi on. Puiston suosituimmilla alueilla oli melkoinen ihmisvilinä.

Päivän ohjelma jatkui Pietarin keskustassa, jonne ajomatka Pietarhovista kesti vain noin puolitoista tuntia liikenteen sujuvuuden vuoksi, joten meille jäi vähän vapaa-aikaakin ennen kanavaristeilyn alkamista. Kanavaristeilylle saimme käyttöömmme ison kanavalaivan, jolla matkasimme tunnin verran Pietarin kanavissa ja saimme Natalian suomenkielisestä selostuksesta paljon tietoa kanavan rannoilla olevista hienoista palatseista ja rakennuksista ja lukuisista alittamistamme silloista.

Oli aika siirtyä kolmanteen majapaikkaamme hotelli Moskovaan, suureen hotelliin, joka sijaitsee Nevski Prospektilla vastapäätä Aleksanteri Nevskin luostaria. Kiitimme Nataliaa hyvin onnistuneesta Pietari-päivästä. Kaikki ohjelma saatiin toteutettua ihan suunnitellusti.

Hotellirakennuksessa toimii myös suomalainen Prisma, jonka hintatasoa useat meistä kävivät tutkailemassa. Buffet-illallisen jälkeen moni jatkoi iltaa vielä hotellin kahdeksannen kerroksen baarissa.

Tiistaina 14.6 aamiaisen jälkeen lähdimme kotimatkalle. Matkatessamme ensin Pietarin keskustan läpi saimme vielä ihailla bussin ikkunoista Pietarin kauneutta, kanavien palatsinäkymiä ja kuuluisia rakennuksia, mm. Eremitaasia. Saimme myös nähdä, millaista on miljoonakaupungin liikenne.

Paluumatkalla Pietarista pysähdyimme Terijoella luterilaisen kirkon pihaan. Tämänkin kirkon on suunnitellut Josef Stenbäck. Kirkon pihassa lauloimme valkeakoskelaisten Kirjavaisen veljesten Jorman ja Juhanin johdolla Karjaisten laulun ja otimme ryhmäkuvan. Kävimme vielä katsomassa entistä upseerikerhoa, Stalinin asettaman nukkehallituksen, ”Kuusisen hallituksen”, kokoontumispaikkaa.

Matkamme jatkui Koiviston entiseen kauppalaan, jossa näimme kolmannen Stenbäckin suunnitteleman kirkon. Kirkko sijaitsee kauniilla paikalla Suomenlahden rannalla. Matkan varrella näkemistämme kolmesta Stenbäckin suunnittelema kirkosta vain Terijoen luterilainen kirkko toimii edelleen kirkkona.

Vuorossa oli Viipuri ja perinteiset tuliaisostokset. Ennen kauppatorille pysähtymistä kurvasimme Lallukan talon kautta. Tämän Räisälän pojan, kauppaneuvos Juho Lallukan ansiota oli paitsi se, että kansanopistot perustettiin Kanneljärvelle ja Räisälään, myös se, että hän omilla varoillaan rahoitti näiden toiminnan. Lallukan pariskunta, Juho ja Maria Lallukka, tunnetaan sadoista lahjoituksista taiteen eri aloille ja taiteilijoille. Ilman näitä lahjoituksia mm. kuuluisaa Viipurin Aallon kirjastoa ja Lallukka-taiteilijataloa Helsingissä ei olisi koskaan rakennettu.

Viipurin kauppahallissa moni yrittäjä on joutunut lopettamaan kauppansa turistien vähyys vuoksi, mutta suosituimpia tuotteita; pellavaa, kristallia, karamellejä, luutia, koreja, maatuskoita ym. on edelleen runsaasti myynnissä. Niitä pakattiin kotiin viemisinä ja tulinä tähänkin linja-autoon.

Tämäkin pitkä päivä oli jo pitkällä iltapäivässä, kun jonottamatta selvisimme Venäjän tullista tax-free ostoksille ja Suomen tulliin. Pidimme ruokatauon Vaalimaalla Rajahovissa, josta sitten jatkoimme matkaa hyvästelleen matkalaisiamme matkan varrella. Hieno matka oli takana ja kaikki pääsivät turvallisesti lähtöpysäkeilleen.

Näin monivaiheisen matkan toteuttaminen vaatii myös hyvän pohjatyön. Kyläseuran puheenjohtaja Jorma Kirjavainen oli miettinyt kaiken tarkasti etukäteen ja näin suuren ryhmän vieminen Venäjälle majoitusvarauksineen ja viisumihakuineen vaatii aikaa ja siksi jo syksyllä piti varmistaa osallistuminen tälle mielenkiintoiselle matkalle.

Haastavimman osuuden, Pietari-päivän, onnistumisen varmistamiseksi Jorma tapasi Natalian suunnittelupalaverissa helmikuussa Pietarissa. Myös paikkansa pitävän tiedon saaminen matkareittimme liikennekelpoisista teistä, oli välttämätöntä.

Hyvä pohjatyö teki osaltaan matkastamme onnistuneen. Matkan päättyessä moni osoitti tyytyväisyyttä ja kiitollisuutta kaikkeen kokemaansa näiden neljän päivän aikana ja iloitsi siitä tiedosta, että Jormalla on jo suunnitelmia kesän 2017 matkojen varalta. Kiitos kaikille mukana olleille, matkan tunnelma oli mukavan rento ja iloinen. Suuri kiitos kuuluu myös hyvälle kuljettajallemme Matti Mikkolalle sekä myös matkan viihdyttäjille, Nokkosen laulumiehille.

Matkakertomuksen teksti ja kuvat

Irma Vilkmán

Matkanjohtaja Jorma Kirjavainen ja kuljettaja
Matti Mikkola

Räisälän kirkko, kenttäkahvit valmisteilla

Aura Kukkonen ja Aune Kurvinen Pihlaisten
kansakoulun kohdalla

Kuukaupin vanha silta Antreassa

Pirjo Vainio-Lehtonen ohjussiiloilla pihlaisissa.

Heikki Kirjavainen Laatokan rannalla
Käkisalmissa.

Raili Kaikkonen, Ritva Nurkka ja Riitta Ojala
Laatokan rannalla Käkisalmissa.

Kirkkokivellä Pihlaisissa vas. Riitta Ojala, Ritva
Nurkka, Aune Kurvinen, Merja Ojanen ja Lea
Puranen

Ritva Kukkamaa Pihlaisissa.

Aune Kurvinen Sätiojalla Pihlaisissa

Pietarin puistossa Kronstadtissa.

Kronstadtin kirkko.

Aune Kurvinen ja Aura Kukkonen Pietarhovissa.

Tuula Laine, Riitta Ojala ja Lea Puranen
Pietarhovissa.

Pirjo Vainio-Lehtonen, Maria ja Pekka Lehtonen
Pietarhovissa.

Oikealla: Jorma Kirjavainen (Valkeakoski), Jorma
Ranta ja Jorma Kirjavainen (Janakkala)
Pietarhovissa

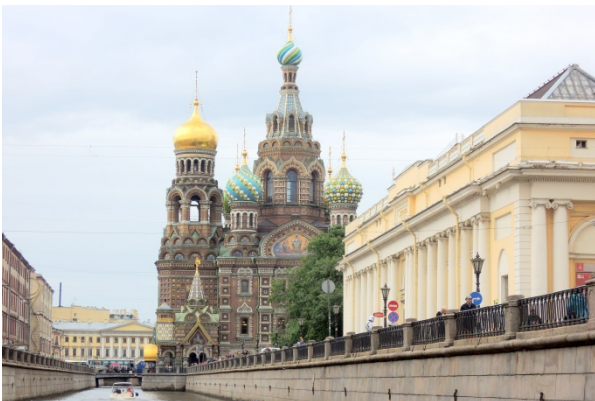
Terijoki 14.6.2016

Natalia-opas Pietarhovissa

Kanavaristeilyllä eturivissä Raino ja Lea Puranen
ja Merja Ojanen

Kirkko veren päällä Pietarissa.

KIVENNAVAN PIHLAISTEN KYLÄSEURAN TOIMINTAA

” VIELÄKS MYÖ LÄHETÄÄ KIVENNAVAL JA PIHLAISII 2017 ? ”

Perinteinen Kivennavan Pihlaisten kyläseuran kevätmatka Kivennavalle ja Pihlasiin (3 pv) 25.5.2017 (helatorstai) – 27.5.2017 (la), 1.yö Terijoella ja 2. Viipurissa. Matkalla tarkoitus vierailla myös mm. Ilja Repinin museoateljeessa Repinossa. Matkabussin noutoreitti: Hämeenlinna-Parola-Hauho kk-Tuulos-Lahti-Rajahovi.

Tervetuloa matkalle ! Kysy lisää matkasta, vastaamme mielellämme: 050 4967510 varalla 050 5211626 . Matkalle ilmoittauduttava viimeistään 30.11.2016.

Matkan ohjelma ja yksityiskohdat tarkentuvat syksyyn mennessä .

” KARJALAN KANNAS JA LAATOKKA TUTUMMAKSI ”

Otsikon teemalla teemme myös matkan halki Kannaksen ja Laatokan selän 8.-10.6.2017 (to-la 3 pv). Matka etenee Viipurin kautta Käkisalmeen (jossa 2 yötä). Toisen matkapäivän voit toteuttaa valinnaisesti joko valitsemalla päivän kestävän retken vesitse Valamon luostarisaarelle suomenkielisen oppaan johdolla tai vaihtoehtoisesti päivän bussiretken Sortavalaan. Matka Valamon luostarisaarelle toteutetaan opastettuna suomenkielisen oppaan johdolla sisältäen ns. ” Valamo-kierroksen ”ohjelmineen, ja illansuussa paluun Käkisalmeen.

Päivän matka Sortavalaan (n. 130 km) tehdään matkabussillamme ja matkalla poikkeamme mm.” Kurkijoen kirkonkylässä” ja idyllisessä ”Lahdenpohjan kauppalassa ”. Sortavalassa viivymme noin nelisen tuntia, ja illansuussa paluu Käkisalmeen.

Matkabussin noutoreitti Suomen puolella: Hämeenlinna- Parola-Hauho kk-Tuulos-Lahti-Rajahovi. Tervetuloa matkalle !

Kysy lisää matkasta, vastaamme mielellämme: 050 4967510 varalla 050 5211626 Matkan ohjelma ja yksityiskohdat tarkentuvat syksyyn mennessä .

Matkalle ilmoittauduttava viimeistään 30.11.2016.

2016 ” PIHLAISTEN PÄIVÄT ” HAUHOLLA SEURAKUNTATALOLLA

Perinteiset ” Pihlaisten päivät ” pidetään sunnuntaina 7.8. 2016 klo 11.45 alkaen Hauhon seurakuntasalissa (Kirkon viereinen rakennus).

Jumalanpalvelus Hauhon kirkossa klo 10 alkaen.

Pihlaisten kyläseura / Jorma Kirjavainen

Kuvia vuoden 2015 sukukokouksesta Hauhontaustan Kivituvalta

Vasemmanpuoleisessa kuvassa sukuseuran hallituksen puheenjohtaja Pekka Kirjavainen ja Aune Kurvinen.

Oikeanpuoleisessa kuvassa vasemmalta Raimo, Esko ja Reino Kirjavainen sekä Annikki Jortikka.

Sähköpostiosoitteet

Keräämme jäsenluetteloomme jäsentemme sähköpostiosoitteita. Ne ovat tärkeitä, koska sukuseuran hallitus informoi jäsenistöä pitkin vuotta esim. hallituksessa käsitellyistä asioista. Sähköpostin kautta voi nopeasti jakaa tietoa akuuteista sukuseuraa koskevista asioista.

Sähköpostiosoitteet voitte lähettää: tapani.kirjavainen@pp.inet.fi

Sipin jalanjäljillä 2015 - Matka Kannakselle

Pekka Kirjavainen

Sipi Kirjavaisen (1570-1637) pojat tulivat 1600-luvulla Uudeltakirkolta Kivennavalle Kurkelaan ja Karvalaan. Yksi pojanpojista, nimismies ja valtiopäviämies Matti Kirjavaisen poika Heikki (1610-1670) muutti Sikiälään ja Heikin pojat muuttivat ennen vuosisadan vaihdetta Pihlasiin, yksi veljeksistä Pihlaisista Riihisyrjään. Veljesten setä Erkki (1600-1660) muutti Kurkelasta Joutselkään. Tämän voimme lukea sukukirjasta.

Kivennavan Kirjavaisten sukuseuran mielenkiinto kohdistuu Kivennavan Pihlaisten kylään. Luonnollisesti sinne, koska kylän asujaimisto on ollut pääosin Sipi Kirjavaisen jälkipolvea, koska sukuseuran toimijat ovat olleet kaikki Matti ja Helena Kirjavaisen sukuhaaraa. Sen Matin (1838-1903), joka puukotettiin poikansa tupakaisissa, joka oli Pihlaisten Pekkolanmäeltä ja sen Helenan (1838-1917), joka oli Pihlaisten Hennunmäeltä Tuomas Kirjavaisen ja Kaarina Toivosen tytär. Kummatkin Sipin jälkipolvea. Matin sukuhaara oli Pekkolanmäeltä. Tämäkin on sukukirjassa.

Kaikkialle levinnyt suku

Kannaksen matkoilla on käyty Pihlaisissa ja matkoilla on suvun vaiheista aina kerrottu.

Suvun muut haarat ja muut Kivennavan kyläseudut jääneet ohimennen mainituiksi. Pihlaisissahan näitä sukuhaaroja kyllä riitti, mutta uusi voi olla tieto, että sukunimi Kirjavainen oli yleinen koko Kivennavalla. Sukunimi oli varsin keskeinen mitä tulee nimen esiintymiseen eri kylissä.

Jo 1700-luvulla sukunimi Kirjavainen esiintyi 28 kylässä. Ahjärvellä, Holttilassa, Ikolassa, Joutselässä, Kanalassa, Karvalassa, Kaukolempiälässä Kekrolassa, Korpikylässä, Kuokkalassa, Lintulassa, Lipolassa, Miettälässä, Pamppalassa, Pihlaisissa, Polviselässä, Puhtulassa, Raivolassa, Rantakylässä, Räikylässä, Saarenmaalla, Soppikylässä, Suurselkälässä, Tammiselässä, Terijoella, Vehmaisissa, Voipialassa ja Vuottaalla.

1800-luvulla Kirjaviaisia kirjattiin henkikirjoissa 33 kylässä Kivennavalla: Ahjärvi, Haapala, Holttila, Ikola, Joutselkä, Kanala, Kaukolempiälä, Kauksamo, Kekrola, Kirkonkylä, Korpikylä, Kotselkä, Kuokkala, Kurkela, Liikola, Lipola, Miettälä, Pamppala, Pihlainen, Polviselkä, Puhtula, Raivola, Rantakylä, Riihisyrjä, Siiranmäki, Sikiälä, Soppikylä, Suurselkä, Terijoki, Tirttula, Vehmainen, Voipiala, Vuottaa. Henkikirjoissa Kivennavalle kirjattiin tuolloin 40 kylää.

Vertailtaessa muiden sukunimien esiintymistä eri kylissä Kirjavainen oli kärjessä. Levinnein oli 1600-luvulla Lempinen, perässä tulivat Susi, Iivonen ja Hämäläinen. 1700-luvulla Lempinen oli edelleen levinnein sukunimi, mutta Kirjavainen oli seuraava. Kolmantena Huuonen 25 kylässä. 1800-luvulla Lempinen ja Suutari menevät Kirjavaisen edelle ollen 37 kylässä. Sukunimien määrä Kivennavalla kasvoi voimakkaasti. 1600-luvulla 478 sukunimeä ja 1800-luvulla 3100 sukunimeä.

Kirjavaisten suku ei siis ollut mikään pitäjän syrjäkolkkan suku vaan keskeinen suku koko Kivennavalla, kaikkialle juurtunut kuten nykyisin jättiputki konsanaan. Jos tällainen vertaus sallitaan.

Näissä mietteissä ja matkaa taustoittaen suunnittelimme ja toteutimme pienellä porukalla kiertomatkan Kivennavalle viime vuoden elokuussa. Meitä oli pikkuautollinen innokkaita Sipin jalajäljillä kulkijoita. Kalevi Hyytiä, Reino Kirjavainen, Reinon tyttärenpoika Lauri Korhonen ja allekirjoittanut.

Sipin poikapolvien kyllä emme ehtineet tietenkään kolmen päivän matkalla koluta kuin murto-osan. Sipin jalanjäljillä olisi katsottavaa ja koettavaa moneen matkaan, etenkin kun suvun kannalta keskeisiä kyllä haettaessa on syytä ottaa myös Kirjavaisten tyttäret huomioon. Monen kylän kohdalla pojat ovat tulleet ja menneet, mutta jälkipolven pysyvyyttä ovat edustaneet kylään naidut tyttäret. Mihin sukuihin on myös mielenkiintoinen asia.

Aloitimme Uudetakirkolta

Henkilöauto on hyvä kulkuväline, kun halutaan liikkua pieniäkin teitä. Pieni matkustajamäärä antaa mahdollisuuden suunnitella reitit ja kohteet joustavasti olosuhteiden ehdoilla ja paikasta toiseen pääsee nopeasti.

Kävimme toki myös Uudenkirkon Kirjavalassa ja Kuuterselässä, josta Kivennavan Kirjavaisten tarina alkaa. Kirjavalassa oli 1500-luvulla useita Kirjavaisten talouksia. Paavali ja Klemetti Kirjavainen mainitaan maakirjassa vuonna 1543. Vuonna 1552 todetaan Tuomas Kirjavaisen olevan nautakunnan edustajana, sekä Arent Kirjavainen, myös nautakunnan edustajana Kirjavalassa. Myöhemmissä lähteissä on muitakin Kirjavaisia. Kylä oli silti pieni, vain pari kolme taloa.

Suvun kantaisä Sipi lienee asunut kuolemaansa asti vuoteen 1637 Kuuterselässä, vaikka hänen nimissään oli myös Kivennavan Kurkelassa tila vuodesta 1636 lähtien. Tätä Kurkelan tilaa asui Sipin poika Matti Kirjavainen.

Kauksamon sukuhaara

Kivennavan Kirjavaisten alkuaikojen Kurkelan, Karvalan ja Sikiälän jälkeen keskeiset kylät Kirjavaisilla olivat Pihlainen ja Kauksamo. Ison Vihan aikana Juho Heikinpoika ilmeisesti muutti Kauksamoon. Juho Juhonpoika Kirjavaisella oli Kauksamossa kruununtila, joka aikaisemmin oli ollut Antti Ollinpoika Pajasella. Juhon kaksi veljeä asuivat tällä samalla Juhon tilalla. Joonas Kirjavaisella ja vaimollaan Valpurilla oli kaksi lasta. Taloudessa myös asuvalla Juhon veljellä Ristolla oli viisi lasta. Tästä siis alkoi Kauksamon Kirjavaisten sukuhaara.

Toisin kuin Pihlaisissa niin Kauksamossa Kirjavainen katoaa sukunimenä 1800-luvulle tultaessa. Kotivävyt tuovat uudet sukunimet tullessaan. Telkkinen, Lemmitty, Kiuru, Pelkonen, Pohjalainen. 1930-luvulla Kauksamossa vaimonsa Adelen kanssa asunut Juho Kirjavainen ei ollut syntyjään kauksamolainen.

Kiuru, Kopra ja Pohjalainen olivat 1930-luvulla vahvoja sukuja Kauksamossa, ja pääosin myös Sipin jälkipolvea.

Vuottaa ja Lipola ovat myös helposti tavoitettavissa olevia matkakohteita. Pihlaisten, Vuottaan ja Lipolan yhteydet Kirjavaisten suvussa syntyvät jo 1700-luvulla. Kuten myös Kaukсамoon muuttaneen Juho Juhonpoika Kirjavaisen poika Pietari Kirjavainen (1753-1800) asui toistakymmentä vuotta Lipolassa, mutta muutti sitten perheineen takaisin Kaukсамoon.

Datsoja ja ajokieltoja

Ikolaan ja Patriikkiin saapui Kirjavaisten poikapolvea 1700-luvun loppupuolella Holttilasta. Kirjavaisten poikapolviin Holttila liittyy 1700-luvulla. Ensimmäinen Kirjavainen Holttilassa oli Simo Juhonpoika Kirjavainen (1667-1740). Hänen patronyyminsä viittaa Kurkelassa asuneeseen Juhoon. Juho on saattanut syntyä Kurkelassa, mutta varmuutta tästä ei ole. Ensimmäiset kirjaukset hänestä ovat vasta 1727 maarevisiokirjassa.

Holttila on nykyisin tietttömien taipaleiden taakse hävinneitä asumattomia kyliä, joten se tuli tällä matkalla ohitettua. Holttila autioitui 1950-luvulla. Ikolassa ja Patrikissa sen sijaan kävimme. Ikolan kylä ja kylästä vähän syrjässä olevat Patrikin talot sijaitsivat Kivennavan Kirkonkylästä muutama kilometri etelään, kohti Raivolaa. Alueella on runsaasti uutta datsa-asutusta ja monin paikoin ajokieltoja.

Raivola ja Joutselkä

Raivola on nykyisin iso asutuskeskus, kuten se oli suomalaisaikana. Sipin jälkipolvea syntyi Raivolassa 1800-luvulla toistasataa. Myös poikapolvea muutti Raivolaan, niin että sukunimeltään Kirjavaisia syntyi Raivolassa viitisenkymmentä. Tuomas Matinpoika Kirjavaisella (1829-1892) ja Eeva Tuomaantytär Pimiällä (1834-1877) on runsaasti jälkipolvea. Tuomas muutti kotivävyksi Pimiöille Raivolaan vuonna 1854. Myös Matti Paavonpoika Kirjavainen (1862-1915) avioitui kotivävyksi Raivolan Pimiöille. Tämä tapahtui kolmisenkymmentä vuotta myöhemmin. Matti Kirjavainen ja Katri Joosepintytär Pimiä saivat kymmenen lasta.

Vuodesta 1652 Joutselän maakirjoissa on Erkki Kirjavaisen (1600-1660) tila. Hän oli Sipi Kirjavaisen nuorin poika. Vuoden 1657 henkikirjassa luetellaan Erkki Kirjavainen, hänen vaimonsa Malin Vilpuntuytär ja poika Lasse Erkinpoika Kirjavainen (1630-1670).

Lasse Kirjavainen avioitui Liisa Simontyttären kanssa. He saivat kolme poikaa, Martin, Antin ja Heikin. Kaikki kolme avioituivat ja ainakin Martti Lassenpojalla on poika. Sipi nimeltään. Kirjavaiset pysyvät Joutselässä. Vuonna 1708 henkikirjassa luetellaan Martti Kirjavainen vaimonsa kanssa, Antti Kirjavainen ja veli Heikki Kirjavainen.

Isonvihan jälkeisessä maarevisiokirjassa 1727 Kirjavaisia ei Joutselässä ole. Martti Kirjavaisen tila oli Pärttyli Jaakonpoika Alasen hallussa ja Heikki Kirjavaisen tila oli Pauli Simonpoika Henttisen. Myöhemmin Sipin poikapolvea ei Joutselkään enää tullut, Sipin jälkipolvea siellä kuitenkin asui.

Kirjavaiset Ahjärvellä

Ahjärvi oli lähellä Pihlaisten kylää, mutta Sipin jälkipolvea sinne siirtyi vasta 1700-luvun puolivälissä. 1800-luvulla Ahjärvi on Pihlaisten jälkeen merkittävin suvun asuinsija, joka kahdeskymmenes Sipin jälkeläinen asui siellä. Noin puolet siitä mitä Pihlaisissa. Henttinen, Lifländer, Toiviainen ja Räikkönen olivat suvut, jotka eniten liittyivät Ahjärvellä Sipin jälkipolveen.

Ahjärvellä ei silti Kirjavainen nimenä juuri näkynyt, mikä kertoo poikapolvien juurtumisesta Pihlasiin. Pihlaisissa syntynyt Jooseppi Matinpoika Kirjavainen (1832-1893) muutti 1858 Riihisyrjään avioituttuaan Maria Hiiren kanssa. Jooseppi kierteli renkinä ja läkseimenä, asui Terijoella jonkin aikaa ja muutti 1872 Ahjärvelle asuen siellä useissa taloissa eri puolilla kylää.

Raivolassa syntynyt Johannes Sakarinpoika Kirjavainen (1879-1937) avioitui Ahjärvelle Mikko Suden lesken Helena Kirjavaisen kanssa ja muutti puuskaksi Suden taloon. Johannes ei kuitenkaan jäänyt loppuelämäkseen Ahjärvelle. Hän avioitui toisen kerran Miettälän ja kolmas vaimo löytyi Kauksamolta.

1930-luvulla Ahjärven sadan talon omistajista löytyy kaksi Kirjavaisten taloa, toista asui Viljam ja Iida Kirjavainen, toisessa Anna-Mari Kirjavainen. Sipin sukua oli Ahjärvellä kuitenkin monessa muussa talossa.

Kirjavaiset Terijoella

Matkan teeman mukaisia Sipin poikapolven edustajia asui täällä muutama. Matti Juhonpoika Kirjavainen (1817-1872) oli ensimmäinen. Hän muutti kotivävyksi Väihkösille vuonna 1842. Avioitui Maria Antintytär Väihkösen kanssa. Matti syntyi Patrikissa. Heidän Jooseppi-poikansa (1850-1918) jäi myös Terijoelle lampuotina.

Joosepilla ja Marialla oli kaksi poikaa, Matti ja Paavo. He kummatkin menivät naimisiin, saivat lapsia ja asuivat koko elinikensä Terijoella.

Vain kymmenesosa Terijoella asuneista Sipin jälkipolvista on kantanut sukunimeä Kirjavainen. Yleisimmät sukunimet heillä olivat Terijoella Lankinen ja Taskinen.

Pajatso ei tyhjentynyt

Emme käyneet kaikkialla, mihin matka olisi Sipin poikapolvet-teeman mukaan voinut suuntautua. Erityisesti alueet Pietarin liepeillä jäivät kulkematta. Aika ei riittänyt.

Kirjavaisten sukutarinan kannalta mielenkiintoisimmat kylät olisivat myös olleet niitä, joihin tyttäret lähtivät. Silloin ei enää puhuta vain yhden suvun tarinasta, vaan sukujen välisistä kiehtovista kytkennöistä ja koko Kivennavan historiasta. Ehkä sellainen matka ensi kerralla.

Kuvia ”Sipin jalanjäljillä”-matkalta

Kirjavalasta tämän suvun tarina on tiettävästi alkanut.

Kauksamo on yhtä vanha Kirjavaisten asuinsijana kuin Pihlainenkin. Nykyisin peltoaukeat ovat Kauksamossa jättiputken valtaamina.

Lipolassa on venäläisten pystyttämä muistomerkki entiselle suomalaiskylälle.

Kävimme luovuttamassa Jalkalan suomensukuisten kansojen historiallis-etnografinen museoon kappaleen Kivennavan Kirjavaisten sukukirjaa.

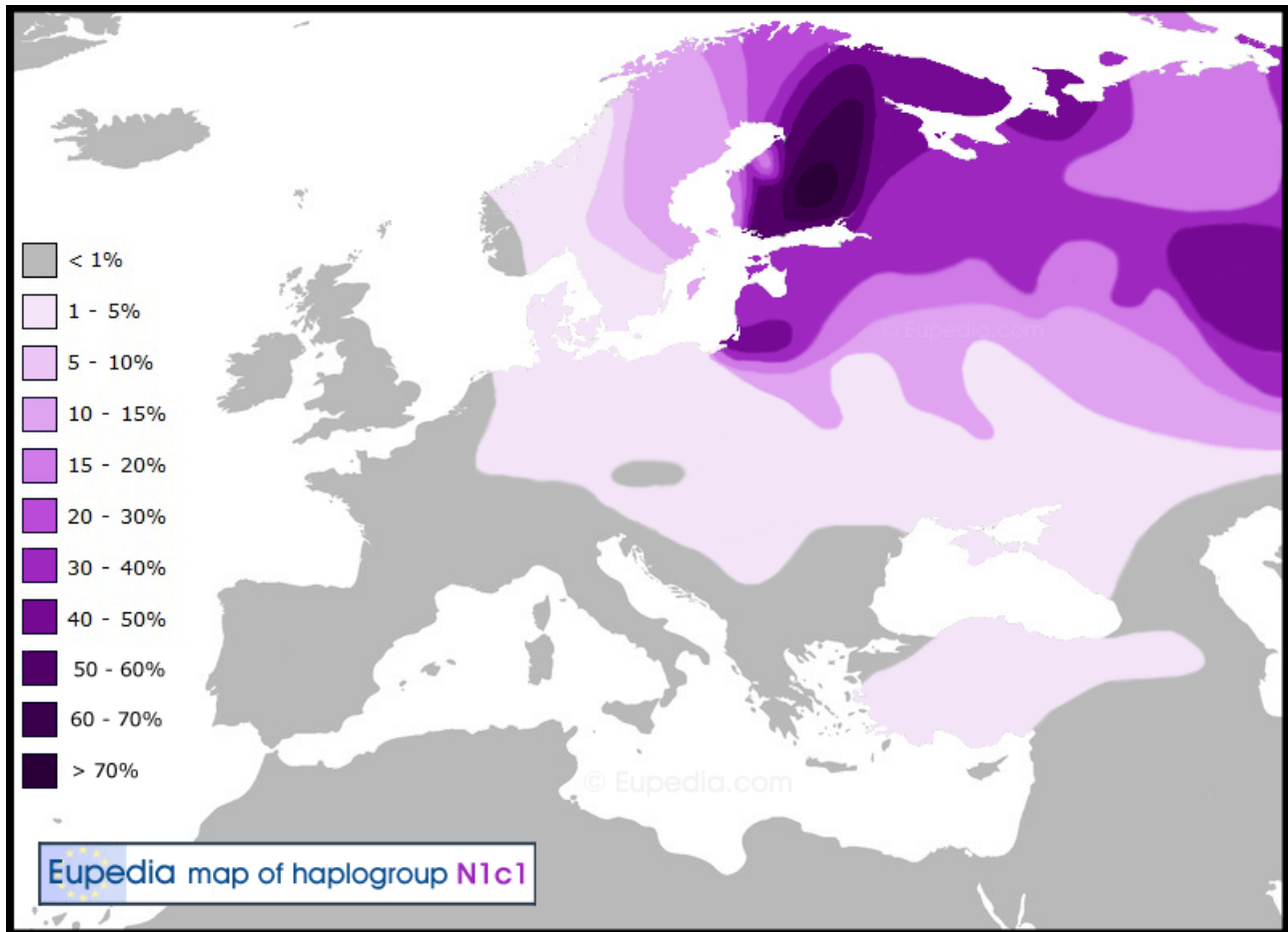

Ahjärvi oli Pihlaisten naapurikylä ja sinne siirtyi Kirjavaisten poikapolvea useaan otteeseen. Kirjavaisten tyttäriä toki enemmän.

Nykyistä Pihlaisten kylän kerrostaloasutusta.

DNA- tutkimuksesta

Kivennavan Kirjavaisten isälinjan haploryhmä on ollut vahvasti edustettuna Kannaksella, joten tämän avulla pitäisi löytyä yhteyksiä ja samalla myös uutta tietoa Sipin taustasta. Kannaslaisista suvuista on kuitenkin toistaiseksi otettu hyvin vähän näytteitä.

Kivennavan Kirjavaisista on nyt otettu kahdelta henkilöltä Y-DNA 67 testi. Heidän keskinäinen sukulaisuutensa on kiistaton, mutta muita yhteyksiä eivät nämä testit ole paljoa antaneet. Valitettavasti toisella näytteenantajalla on sukulinjassaan mutaatio, joka rajoittaa huomattavasti osumia eli vertailuaineiston kerääntymistä.

Pari mielenkiintoista ja melko läheistä yhteyttä on, mutta käytännössä nämäkin jäävät kirjallisen tiedon ulottumattomiin, joten sukutauluihin ei näistä ole iloa.

Muolaaseen, Kurkijoelle ja Juukaan on kuitenkin mielenkiintoisia yhteyksiä.

--

Pekka Kirjavainen

Sipin Sanomat
Julkaisija: Kivennavan Kirjavaisten sukuseura
Vastaava toimittaja: Tapani Kirjavainen
Rinkelinmäenkat 4 A 9, 13130 HÄMEENLINNA
+358 44 222 0241
tapani.kirjavainen@pp.inet.fi